

פרשת דוד

יו"ל ע"י מוסדות "מקדש לדוד" ישראל
 בראשות ובנשיאות כ"ק מורנו ורבנו האדמו"ר רבי **דוד חנניה פינטו** שליט"א
 בן הצדיק המלובן רבי **משה אהרן פינטו** זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלובן רבי **חיים פינטו** זע"א

פרשת ואתחנן

1141 טז' אב תשפ"ב

זמני השבת

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע				
הדלקת נרות	6:50	7:06	7:00	7:10
מוצאי שבת	8:04	8:06	8:06	8:04
רבנו תם	8:43	8:45	8:46	8:43

הילולא דצדיקיא

- טז. רבי משה פארדו מח"ס 'צדק ומשפט'
- טז. רבי יצחק מאיר לוין
- יז. רבי רפאל יהושע עזריאל מח"ס 'כפי אהרן'
- יז. רבי שלמה חיים פערלאו נכד הבעש"ט
- יח. רבי חנוך חסון, אב"ד חברון
- יח. רבי משה ברנשטיין ראש ישיבת קמניץ
- יט. רבי יעקב כולי, מח"ס 'מעם לועז'
- יט. רבי שמעון קאליש אדמו"ר מאמשינוב
- כ. רבי בן ציון אלקלעי מח"ס 'חמדת ירושלים'
- כ. רבי לוי יצחק שניאורסון מח"ס 'ליקוטים על הזוהר'
- כא. רבי יעקב חי זריהן מח"ס 'ביכורי יעקב'
- כא. רבי חיים סולוביצ'יק
- כב. רבי דוד בן מרגי מגדולי חכמי מרוקו
- כב. רבי אליהו דושניצר

משמיר לדוד

חובת קיום המצוות בשלימות

היטב, כדי שלא יבואו גנבים ויגנבו אותך, ואילו אני שלחתי לך דבר כזה, שאין לך צורך לשמור אותו, אלא להיפך, גם כאשר אתה יושן מבכנים ולא עושה מאומה, גם אז היא שומרת עליך מבחוץ, כמו שנאמר (שם ו, כב) "בהתהלךך תנחה אתך בשכבך תשמור עליך והקיצות היא תשיחקך", "בהתהלךך תנחה אותך" בעולם הזה, 'בשכבך תשמור עליך' בשעת המיתה, 'הקיצות היא תשיחקך' לעתיד לבוא.

באותה שעה נכנס שד בגוף של הבת של השר ארטבון שהיתה בת יחידה, וכל הרופאים באו לרפאות אותה אבל לא הצליחו לעשות מאומה לרפואתה. אז נטל ארטבון את המזוזה ושם על הפתח, ומיד ברח אותו שד. אז ראה ארטבון כי אכן המזוזה שומרת על האדם, ואז נטל רבינו הקדוש את המרגלית לעצמו.

חזינן אפוא מהכא עד כמה מעשה המצוה של המזוזה כאשר היא נעשית בשלימות, עד כמה היא מועילה לאדם. שהרי אדם שלא מניח מזוזה בפתחו, איז המזוזה לא שומרת עליו מן המזיקים, ורק אדם שמקיים את המצוה בשלימות עם כל הכוונות, הוא זוכה לשמירה יתירה, וניצול מכל פגע רע ומכל נזק במשך כל ימי חייו.

דבר זה בא ללמדנו מוסר השכל ולקח טוב. אמנם ב"ה יש לנו מזוזות מהודרות, ובכל פתח בבית שלנו אנו קובעים מזוזה. אלא שכל זה הוא מעשה המצוה שאנחנו עושים בפועל, אבל האם חוץ מזה אנחנו נזהרים בכבוד המזוזה עצמה אשר שם ש-די כתוב עליה. האם אנחנו נזהרים בכל הכוונות הרצויות של כבוד המזוזה. ואת זה אנחנו צריכים להחזיר היטב למוחננו ולחשוב על כך.

וזהו מה שאומר הכתוב שלא להוסיף על הדבר ולא לגרוע ממנו. אין הכוונה שלא לחסר מהמצוה עצמה, שהרי על כך לא צריך להזהר כלל, אלא שהציווי שלנו הוא שלא לגרוע מהכבוד של המצוה, מהשלימות של המצוה.

משל למה הדבר דומה, לאדם שקיבל מתנה מאת המלך רכב פאר מהודר ביותר ששווה הון עתק. האם אדם זה יעזי להיכנס לתוך הרכב המפואר הזה בלבוש לא נאה, וכך הוא יבוא עם הרכב עד לפני שער המלך לפגישה עם המלך? הרי שבדבר זה, לא רק שהוא מחסיר מכבוד הרכב המפואר שקיבל, אלא שהוא גם פוגם בכבודו של המלך שהעניק לו את המתנה היקרה הזאת, והוא אינו נוהג בה בכבוד הראוי והמגיע לה.

וכך הוא הדבר אצלנו, באם האדם מחסיר משלימות המצוה ומהכבוד של המצוה, לא רק שהוא גורע מהמצוה עצמה ומהכבוד שלה, אלא שהוא גם פוגם ופוגע בכבודו של המלך שנתן לו את המצוה היקרה הזאת, מלך מלכי המלכים הקב"ה. ולכן על אחת כמה וכמה שעונשו יהיה גדול. וזהו הציווי שלא לגרוע מהמצוה אשר אנכי מצוה אתכם.

"לא תוסיפו על הדבר אשר אנכי מצוה אתכם ולא תגרעו ממנו" (דברים ז, ב) וכתב על זה רש"י: 'לא תוסיפו, כגון חמש פרשיות בתפילין, חמשת מינין בלולב, וחמש ציציות, וכן ולא תגרעו'. ע"כ.

הקשה על כך הגאון רבינו יהונתן אייבשיץ זצוק"ל בספרו 'תפארת יהונתן'. אמנם יכולים אנו לחבוץ את ציווי התורה "לא תוסיפו על הדבר אשר אנכי מצוה אתכם" שלא להוסיף על המצוות. שכן בכך התורה הוציאה להזהיר את האדם, שלא יטעה ויחשוב כי בכך שהוא מוסיף עוד ועוד דברים על הציוויים של התורה, בכך הוא נהיה אדם יותר חשוב ויותר משובח. לזאת באה התורה ואומרת לא תוסיפו.

אבל לאידך גיסא, קשה הדבר, מדוע יש צורך לצוות את האדם שלא יגרע ממצוות התורה, והרי דבר זה ברור לכל בר דעת, כי כאשר אדם גורע מהמצוות של התורה, אם כן הוא לא קיים את המצוה כמו שצריך להיות. וכדוגמה לדבר, אדם שנוטל לולב והדס וערבה אבל אתרוג הוא לא נוטל, הרי שהוא לא קיים את המצוה בשלימות, וחסר ממש בעצם קיום המצוה, ואם כן מדוע יש להזהיר את האדם שלא יגרע מהמצוות, והרי זה דבר פשוט ומובן לכל אדם.

וחשבתי לענ"ד לבאר בענין, כי הנה כאשר משה רבינו אומר לבני ישראל מפי הקב"ה שלא לגרוע מהמצוה, הוא בוודאי לא התכוון לומר להם שלא להחסיר מעצם המצוה עצמה, ולעשות אותה ללא פרטים ולא בשלימות, שהרי על כך כאמור לא צריך לצוות את האדם, כיון שכל אחד יודע בבירור כי מצוה שהיא חסרה היא לא שווה מאומה.

ואולם, אפשר הדבר, כי אדם אמנם יניח תפילין של יד וגם יניח תפילין של ראש, ובתפילין יהיו ארבע פרשיות בדיוק כמו שהתורה ציותה, אבל הוא יחסיר מהכוונות של קיום המצוה, ויחסיר מתשומת לב של קיום המצוה, וזאת תהיה הכוונה של לא לגרוע מהמצוה, דהיינו, לא לגרוע מהכוונות והשלימות של המצוה עצמה.

וכסימוכין לדבר, נביא כאן את המעשה אשר אירע עם רבינו הקדוש רבי יהודה הנשיא והשר ארטבון. פעם שלח השר ארטבון לרבי יהודה מרגלית יקרה מאוד, ושאל אותו: 'האמנם גם אתה יכול לשלוח לי דבר שערכו יקר כמו המרגלית הזאת?' שלח לו רבינו הקדוש מזוזה. אמר לו השר ארטבון: 'אני שלחתי לך דבר יקר כל כך, ואילו אתה שולח לי חפץ שערכו רק כמה פרוטות?'

נענה ואמר לו רבינו הקדוש: 'אתה שלחתי לי דבר שיש לו ערך, אמנם הוא שווה הרבה כסף, אבל יש לו ערך, ואילו אני שלחתי לך דבר כל כך יקר שאפילו אין לו ערך ואי אפשר בכלל להעריך אותו, וכל החפצים שלי והחפצים שלך ביחד לא ישוו אליה, כמו שאומר הכתוב (משלי ג, טו) 'וכל חפצין לא ישוו בה'. ולא עוד, אלא שאתה שלחתי לי דבר שאני צריך לשמור אותו

דברי חכמים

פרפראות לפרשה
משולחנם של חכמי התורה

מה שקריאת שמע יכולה לחולל

בפרשינו נצטוונו באחת המצוות החשובות בתורה, שהיא מן הסמלים והסממנים של האומה היהודית, והיא מצוות קריאת "שמע ישראל".

בכל יום, בוקר וערב. במשך כל הדורות, שמרה קריאת "שמע ישראל" על העם היהודי בכל מקום שהיה. לצערנו, בימינו קרוב למיליון ילדים יהודים לא יודעים כלל ועיקר מהי קריאת שמע, ועלינו מוטלת החובה להחזיר בזה עטרה ליושנה. צריך ללמד את ילדי ישראל מהי מעלתה ומהו כוחה של קריאת שמע, שאתה עלו יהודים להיהרג על הגרדום ובמשרפות, ומסרו נפשם על קדושת ה'.

לפני מספר שנים, מספר הגאון רבי ראובן אלבז שליט"א ראש ישיבת 'אור החיים', זכינו לראות במו עינינו, מה בכוחה של קריאת שמע לחולל אצל האדם.

הסיפור שמובא בספר 'משכני אחריו' מספר על מעשה שהיה בצעירה יהודיה שנולדה וגדלה בקיבוץ, במשפחה שהיתה רחוקה מקיום תורה ומצוות. אותה צעירה החליטה ביום בהיר אחד לחזור בתשובה שלמה. לאחר שזכתה לאור מאור החיים ולהתקדם בשמירת תורה ומצוות, היא עמדה להתחתן עם בחור ישיבה ירא שמים בתכלית. בהסכמת התנה פנתה הצעירה אל מזכירות הקיבוץ בבקשה לאשר לה לקיים את החתונה בקיבוץ החילוני שבו היא נולדה וגדלה.

אביה של הצעירה היה אחד מראשי הקיבוץ, ועשה מאמצים רבים כדי שאנשי הקיבוץ יענו בחיוב לבקשתה, ואכן כך היה. החתונה נערכה ברוב פאר והדר בלב לבו של הקיבוץ. בין הנוכחים באירוע היה אחד מאנשי הקיבוץ הסמוך, והוא ניגש אל אבי הכלה בשיאו של האירוע ושאל אותו בפנים זועפות כיצד יצאו לו 'פרות באושים' כאלו, שפזלו והלכו לעולם החרדי.

וכך השיב לו אבי הכלה באורך רוח וסיפר כי הכל התחיל מכך שאחת מילדות הקיבוץ נסעה לסבתה, ושם התוודעה לספר תורני, שבו נכתבה סגולה לשמירה - לומר קריאת שמע בלילה. הילדה ביקשה מסבתה את הסידור, והביאה את הסידור לקיבוץ.

הילדה סיפרה לחברתה [הכלה המדוברת], שהיא גילתה סגולה גדולה לשמירה. שתי הילדות החליטו, שמאחר וגרות בקיבוץ ששים משפחות, שצריך לשמור ולהגן עליהן מפגזים וטילים ששולחים האויבים, כל אחת מהן תקרא בכל לילה לפני השנה שלושים פעם קריאת שמע, וכך תשמורנה יחד על שישים המשפחות שבקיבוץ.

כך אפוא צמח הנטע הנפלא הזה. אפילו ילדות שנולדו בתוך קיבוץ חילוני, רחוק משמירת תורה ומצוות, התעוררו בתשובה בזכות קריאת שמע, ונפשו היהודית בערה בקרבן באמירת המילים הקדושות הללו.

ארחות ישראל

הליכות והלכות בין אדם לחברו

תוכחה מאנשים מקובלים בחברה

כמה מגדולי הדורות המליצו על דרך שהוכיחה את יעילותה; למנות בכל מקום אנשים או נשים בעלי יכולת השפעה ונועם לשון המקובלים על סביבתם, בחן ובהשכל הטוב שחננם ד' להיות - אלו יהיו המוכיחים והמשפיעים, כאשר הדבר נצרך, ובמיוחד כאשר כל הניסיונות להוכיח עד כה - עלו בתוהו.

וכמאמר החכם "דברי חכמים בנחת, נשמעים"...

במסילת נעלה

שביבי אמונה ובטחון
מפקנסו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

פקודי ה' ישראלים משמחי לב

באחד הימים בא לפניי יהודי עשיר ואמר לי:

"שמעתי שכבוד הרב מעוניין להקים ישיבה גדולה באשדוד, ועלות הבנייה מסתכמת בכמה מיליוני דולרים. אני חפץ לתרום מיליון דולר לצורך הקמת ישיבה זו ובכך לסייע לכבוד הרב בהפצת התורה".

אמר ועשה. הוציא מכיסו פנקס המחאות ורשם לי מיד המחאה על סכום מכוון זה.

כשהושיט לי העשיר את ההמחאה, הוא הבחין שאינני מחייך כלל. ומכיוון שכל כוונתו בתרומה זו הייתה להסב לי קורת רוח, שהנה כעת אוכל להקים את הישיבה באשדוד, הוא התפלא מאד לראות שלא ניכרה על פניי כל אות לשמחה, ועל כן שאל אותי:

"האם הרב איננו שמח בתרומתי עבור הישיבה?"

השבתי לו מיד:

"אני שמח מאד בתרומתך, אולם פניי שוחקות רק כאשר אני זוכה להבין סוגיה בתורה, אז חש אני ששמחה אמיתית ממלאת את לבי. וכל שמחה אחרת שאני שמח וצוחק היא איננה שמחה אמיתית".

כאשר אני שמח בשמחה אמיתית בתורה, שמחתי עולה על גדוטיה ואני נוהג להדביק בשמחה זו אף את סביבתי.

כך ארע עימי כאשר באחד הימים עלה בידי להבין דבר תורה שהתקשיתי בהבנתו. מרוב אושר על שהובן והוברר לי דבר מוקשה זה, קראתי ליהודי שעבר לידי שיבוא לשמוע מה גיליתי.

היהודי היה עייף מאד ובתחילה רצה לסרב לי, אולם אני משכתי אותו לשמוע את הדברים ששימחו אותי, וכך לבסוף גם הוא שמח בהם מאד.

כי שמחת התורה היא שמחה אמיתית ומדבקת,

כפי שנאמר: "פקודי ה' ישראלים משמחי

לב מצות ה' ברה מאירת עיניים"

(תהילים יט, ט).

במה מפטירין

הפטרת השבוע: "נחמו נחמו עמי" (ישעיה מ).

הקשר לשבת: הפטרה זו היא אחת משבע שבתות של נחמה שמפטירין החל משבת שאחרי תשעה באב, והיא אחת מתוך שבע הפטרות מספר ישעיה הנקראות בשם: "שבעה דנחמתא".

שבת בשבתו

הדלקת נרות שבת

א. מצוה מן המובחר להדליק נרות שבת בשמן זית, ובזה יזכו לראות בנים תלמידי חכמים המאירים באור תורתם. ואמרו חז"ל (סנהדרין כד, א) תלמידי חכמים שנוחים זה לזה בהלכה, נמשלו לשמן זית. ומעשה באדם אחד שהאריך ימים, ולא מצאו לו שום זכות אלא שהיה מדליק בשמן זית. (ספר חסידים).

ב. מי שאין לו שמן זית, רשאי להדליק בשאר שמנים או בנרות.

ג. מותר לתת מים בכוסית של השמן מערב שבת, כדי להגביה את השמן, או כדי שהכוסית לא תתפוצץ בהגיע אליה השלהבת.

ד. אין לו שמן או נר, יוכל לברך על אור החשמל ואח"כ ידליק.

ה. זמן הדלקת הנרות הוא כעשרים דקות לפני השקיעה. אך רשאים להדליק כבר מזמן פלג המנחה (שהוא שעה ורבע לפני צאת הכוכבים). אבל קודם לכן, לא יוצאים ידי חובה.

ו. אשה שאיחרה ולא הדליקה את הנרות בזמן, ונזכרה סמוך לשקיעה, לא תדליק, אלא אם כן ברור לה שעדיין לא שקעה השמש. ונכון שלא תדליק כלל בחמש דקות הסמוכות לשקיעה, כיון שאין הלוחות מדויקים לכל מקום, וגם השעון לא תמיד מדויק, ויש להתרחק גם מספק חילול שבת.

ז. ראוי שבעת הדלקת הנרות, יהיה אור החשמל כבוי. כי איך תברך על הנרות, כאשר הבית מואר באור גדול, ואין אורן ניכר כלל. ותכוון בברכה גם על הדלקת אור החשמל, ולאחר הדלקת הנרות, תדליק מיד את אור החשמל. וכן כתב הגאון החסיד רבי אליהו מני:

ח. "ואני מצווה לבני ביתי שהאשה תדליק תחילה נרות של שמן זית בברכה, ואחר כך תדליק את נר הגז שיצא מחדש ואורו חשוב הרבה. שאם ידליקו את נר הגז קודם, כבר נפטרה ממצות הדלקת הנר, ואינה יכולה לברך "להדליק נר של שבת", כיון שיש בבית אור".

ט. אסור לדבר מהברכה עד גמור ההדלקה. [ולכתחילה לא תדבר אף דברים שמעניין ההדלקה, כגון שיביאו לה גפרור או לסגור את החלון שלא יכבו הנרות מהרוח].

י. ואם דיברה שלא מעניין ההדלקה, תלוי הדבר, אם דיברה קודם שהדליקה נר אחד - חוזרת לברך. ואם לאחר שהדליקה נר אחד - אינה חוזרת לברך, מפני שהיא כבר התחילה במצוה.

מז האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

ונשמרתם מאד לנפשתיכם

התורה מצוה אותנו בפרשתנו (דברים ד, טו) "ונשמרתם מאד לנפשתיכם". והדבר קשה מהבין, וכי אדם הוא באמת חסר בינה ודעת, או שמא טיפש גדול הוא עד כדי כך, עד שהתורה צריכה להזהיר אותו ולומר לו 'ונשמרתם מאד לנפשתיכם', תשמור על עצמך. והרי כל אדם בר דעת מבין שהוא צריך לשמור על עצמו, ולמה צריך בכלל להזהיר על כך.

אבל אפשר לבאר בכוונת הכתוב. כי הנה הגוף של האדם שיש בו רמ"ח איברים ושס"ה גידים הוא קשור לתורה הקדושה שיש בה תרי"ג מצוות, שהרי האיברים והגידים של האדם הם כנגד תרי"ג מצוות (מכות כד, א), וכל מצוה ומצוה קשורה לאבר או לגיד מסוים. ואם כן לא די בכך שהאדם ישמור רק על עצם המצוה, אלא הוא צריך לשמור על שלימות המצוה ועל כוונת המצוה, שהרי באם הוא מחסר משהו משלימות המצוה, הרי שחסר משלימות הגוף שלו, והוא עלול להיות חולה, או להינזק.

ואם כן את זה התורה באה להזהיר את האדם; ונשמרתם לנפשתיכם מאד, תשמרו מאוד על הנפשות שלכם ועל גופכם, זאת על ידי שתשמרו על שלימות המצוות לעשות את כל המצוות בשלימות, וכך גם הגוף שלכם ישמר כראוי.

ולא עוד, אלא שהתורה מדגישה כי זהירות בקיום המצוות בשלימות תלויה בנפש האדם, ונשמרתם מאד לנפשתיכם. דהיינו, כמו שאדם נזהר מאוד בשמירת נפשו, כמו כן הוא חייב להיות זהיר מאוד בשמירת המצוות ובקיומן.

וחשבתי עוד בדבר, שבדווקא התורה כתבה והוסיפה כאן את המילה 'מאד', כי אותיות 'מאד' הן אותיות אדם, דהיינו מלכות אדם הרשעה שהיא מזרע עשו הרשע, שכל כוחו וכוונתו היו לקיים את כל העבירות בהידור ממש, דווקא לתענוג נפשו. ולכן התורה כתבה ונשמרתם 'מאד', כדי להורות לנו, כי לא כן אנחנו בני ישראל זרע יעקב אשר בנו בחר ה', עלינו להשמר מאוד ולהזהר בכך שלא להגרר אחרי הרשעים אלא להתרחק מדרכי אדם, ולהיות תמיד נזהרים בקיום המצוות שהן קשורות לנפשתינו.

הידודי הפרשה

חידודים לפרשת ואתחנן

1. "ונשמרתם לנפשתיכם מאד". מה יש ללמוד מהמילה 'מאד'?
2. האם אפשר להדליק נר חשמלי לנר שבת?

תשובות יש לשלוח עד יום שני למייל: 26@hpinto.org.il

משירי נוסת הגדולה

הגאון רבי יעקב כולי זצ"ל, בעל 'מעם לועז'

פעם אחת היה שרוי בתענית ג' ימים, לקראת סוף היום השלישי של התענית כיבדוהו בקפה. הוא נענה ולגם מהכוס - על מנת שלא יתפרסם מעשה חסידותו...

כך מספר הרב החיד"א בספר 'כסא רחמים', אודות הגאון רבי יעקב כולי זצ"ל, בעל ספרי 'מעם לועז', שלגודל חסידותו וקדושתו היה נוהג בתעניות אך משתדל בהצנעתם.

הורתו ולידתו בשנת ה' אלפים תמ"ה בירושלים של מעלה בבית אביו רבי מכיר כולי, שהיה חתנו של הראשון לציון חכם משה בן חביב, שעלה לארץ משלוניקי. אביו חינכו מילדותו לחיי נזירות, הסתפקות במועט ומיעוט שינה. שקד על לימוד התורה ונהג בקדושה ובחסידות.

לימים עבר רבי יעקב לעיר הקודש צפת, שם למד תורה מחכמי צפת, ושם קיבל על עצמו להגיה ולהוציא לאור את ספרי סבו הראשון לציון. אך מכיון שבאותם ימים לא היה בנמצא בית דפוס בארץ ישראל, נסע רבי יעקב לקושטא כדי להדפיס את ספרי סבו, שם הכיר את רבי יהודה רוזאניס, בעל הספר 'משנה למלך' על הרמב"ם שהפך גם לרבו

המובהק ומינה אותו לדיין בבית הדין. לאחר מותו של רבי יהודה, ערך את כתביו והוציאם לאור ובהם את הספר 'משנה למלך'.

באותה תקופה החל רבי יעקב לכתוב את יצירתו החשובה 'מעם לועז'. לשם כך ערך הסכם עם אחד הגבירים ר' יהודה מזרחי שנטל על עצמו את מימון הדפסת הספרים, כשאת הרווחים ממכירת הספרים ייעד לתמיכה בקהילות ערי הקודש ירושלים, חברון וצפת.

בעקבות כתיבתו התורנית זכה להערכה רבה מגדולי הדורות, ורבה הייתה השפעתו על ההתפתחות התורנית והספרותית של יהדות טורקיה והבלקן. כך למשל מציין החיד"א אודותיו: "הוכרתי תוקף פעולת צדיק מורנו הרב יעקב כולי זצ"ל הפלא ופלא, כי היה סופר מהיר ובקי בש"ס ובפוסקים ומפרשים, וכך נראה בספר 'מעם לועז' אשר חיבר לזכות את הרבים, אשריו ואשרי חלקו".

סדרת ספריו 'מעם לועז' נחשבת ליצירה החשובה ביותר שנכתבה בשפת הלאדינו הספרדית-היהודית. חשיבותה של היצירה ובתרומתה הייתה להמון העם דובר הלאדינו. הכתיבה בשפת הלאדינו היתה מכיוון שרבי יעקב כיוון בספרו אל פשוטי העם שלא הכירו את השפה התורנית עברית/ארמית. אותם יהודים החלו להתרחק, בתקופה זו מחיי היהדות, והחיבור הנפלא בו שילב פרושים על פי הפשט, מדרשים והלכות מסוכמות מהפוסקים אשר היו לפניו, כשהוא מיטיב להדגיש את המצוות שבין אדם לחברו שבהן הרחיב ועורר את קהל הקוראים שבעקבות כך התחזקו בשמירת תורה ומצוות.

ספרו 'מעם לועז', התקבל באהבה בקרב קהילות ספרד כשהאומנות הגדולה של המחבר היא אומנות השיזור. הוא שזר את הפשט עם האגדה וכך יצא הפירוש כמקשה אחת, שבה מתחברות התורה שבכתב עם התורה שבעל-פה כפי שניתנו בסיני. לכל מי שעייץ בספריו התברר מיד כי הוא אינו פירוש בלבד, אלא גם מורה ומדריך והוא "מעוז לדל ומחסה לאביון", כאשר הללו היו רוב רובם של בני הפזורה במזרח.

כל אלה משתקפים יפה בדברים ששוזר המחבר בפירושו. כך למשל בתחילת פרשת וירא הוא מביא את האגדה, שהלך הקב"ה לבקר את אברהם אבינו בהיותו חולה מחמת המילה, ומשלב דיני ביקור

חולים וכותב שם:

"ואשרי האיש המטפל בחולים עניים והוא משתדל במצווה זו של ביקור חולים, ויש לו אנשים המודיעים אותו מי ומי חולה כדי לשלוח לו את סוכר הפרחים והעוף ושאר הכרחו. ומי שהוא עשיר נקרא בלשון הקודש גביר, מפני שצריך שיהיו בו ד' המידות האלה: גומל חסדים, בישן, ישר ורחמן".

"ובודאי שהעיקר לטפל בעניים כי אין להם יכולת להחיות עצמם, ולכן המחלה מתפשטת בהם הרבה, שאם הם בריאים יש בהם כוח לעבור הכל, אבל כשהם חולים הם זקוקים להרבה משקאות ותרופות, ובפרט בחורף שהקור מכלה אותם ומחליש כוחותיהם, ומי שמשתדל לתת להם פחמים שכרו הרבה. ואל יחשוב שהוא מחיה רק אדם אחד, כי הרבה נפשות הוא מחיה. שאם החולה הוא עני כל בני ביתו מתים ברעב, ובפרט אם הוא אורח נטה ללון... בודאי צריכים גדולי אותה העיר למנות אדם שיטפל בו באופן נעלה".

ובמקום אחר הוא מזוהר את הרופאים שיתעסקו ברפואה, שלא יאמרו הרופא מה לי ולצרה הזאת? הרי יתכן שאטעה ואהרוג נפש בשגגה. ועל כך אמר הכתוב: "ורפא ירפא", שמכאן דרשו כי ניתנה רשות לרופא לרפאות. ועוד, שלא יאמרו כאילו הוא פועל נגד גזירת שמים, אלא חובתו להשתדל בכל כוחו להשיב את החולה לאיתנו, אבל יחד עם זה עליו להיזהר מאד מאד במלאכתו, שכן בדיני נפשות הוא עוסק. כמו כן הוא מזוהר את גבאי הצדקה ליתן לחולה עני מקופה של צדקה כדי להחיות את נפשו ונפשות בני ביתו כל זמן שהוא מוטל על ערש דווין ואין בכוחו לעבוד, וכן יחפשו לו רופא שיבדקו ויטפל בו עד שיבריא, וגם אם הקהל שרוי במצוקה אינו רשאי לזנוח אותו בדוחקו, כפי שמזוהר הכתוב: "לא תעמועל על דם רעך".

הספר תורגם לעברית ערבית ואנגלית וזכה למאהדורות רבות. את הכרכים של 'מעם לועז' על בראשית ושמות כתב חכם יעקב כולי בעצמו ואת שאר הכרכים, חלקם על פי רשימות שהותיר, כתבו: חכם יצחק מאגריסו, חכם יצחק ארגואיטי, חכם רחמים מנחם מיטראני וחכם רפאל חייא פונטרימולי. את התרגום לעברית והשלמות כרכים נוספים השלים החכם שמואל ירושלמי.

מעוניין לזכות את הרבים ולהפיץ את העלון "פחד דוד" באזור מגוריך?
פנה עוד היום ע"י שליחת מייל ל:
mld@hpinto.org.il
ותזכה בברכת הצדיק
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

לקבלת דבר תורה יומי
מאת מורנו ורבנו
כ"ק האדמו"ר רבי דוד חנניה פינטו שליט"א
 ניתן לשלוח הודעה
אנגלית +972587929003 • צרפתית +16467853001
ספרדית +972585207103 • עברית +541141715555

**שמעו
ותחי נפשכם**

שמעו וראו כי טוב ה' - מודעה רבה לאורייתא

בסייעתא דשמיא מעתה ניתן להאזין לשיעורי מורנו ורבנו כ"ק האדמו"ר רבי דוד חנניה פינטו שליט"א - בעברית, אנגלית, צרפתית וספרדית

באתר קול הרשון ובמספר ישיר 0733-718-144

בקרוב יהיה ניתן לקבל חוברת קטלוג מפורט, כל שיעור עם מספר ישיר, ניתן לקבלו במייל: mld@hpinto.org.il

מסודר
לפי פרשות
השבוע, חגים
ונושאים שונים.